

svibanj 2016.

SADRŽAJ

Uredba EK o odobravanju sporazuma i planiranju proizvodnje
u sektoru mlijeka

Postupak i privremena mjera za virovičku Floru

Izvješće o radu AZTN-a u 2015. upućeno u Hrvatski sabor

Rezultati javne rasprave - nacionalna tijela nužno je dodatno osnažiti

Zaposlenik AZTN-a na godišnjoj edukaciji u Glavnoj upravi za
tržišno natjecanje EK

Mladen Cerovac na obilježavanju 10 godina rada Komisije za
konkurenциju Republike Srbije

EU prijevremeno ukinula mjere Deutsche Bahnu

Kazna za nepridržavanje mjera koncentracije

Irski sud zabranio korištenje privatnih emailova u istrazi

Kazna zbog prava na prikazivanje nogometnih utakmica

Uredba EK o odobravanju sporazuma i planiranju proizvodnje u sektoru mlijeka

Uredba predstavlja mjeru pomoći kojom priznate proizvođačke organizacije, udruženja i međusektorske organizacije u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda idućih šest mjeseci mogu sklapati dobrovoljne skupne sporazume i zajednički planirati proizvodnju mlijeka

Sektor mlijeka i mliječnih proizvoda u Europskoj uniji prolazi kroz dulje razdoblje ozbiljne nestabilnosti tržišta. Otkupne cijene mlijeka su zbog neravnoteže između povećane proizvodnje i usporenog rasta potražnje na svjetskom tržištu u posljednjih 18 mjeseci pod stalnim pritiskom.

Situacija se i dalje pogoršava, unatoč mjerama koje je Evropska komisija već poduzela, jer su zatvaranje ruskog tržišta i smanjena potražnja iz Kine pogodili sektor mlijeka i mliječnih proizvoda u trenutku kada se, u kontekstu prestanka primjene mliječnih kvota 31. ožujka 2015. i pozitivnih izgleda na svjetskom tržištu, ulagalo u proizvodnju.

Mjere usvojene 11. travnja 2016.

Budući da se na temelju analize tržišta ne očekuje značajno smanjenje obujma proizvodnje

! 6

● MJESECI JE RAZDOBLJE U KOJEM VRIJEDI UREDBA U MLJEČNOM SEKTORU

u naredne dvije godine, Evropska komisija poduzela je i neke nove mjeru pomoći u stabilizaciji tržišta. Između ostalog, Komisija je 11. travnja 2016. usvojila [Provedbenu uredbu Komisije \(EU\) 2016/559 o odobravanju sporazuma i odluka o planiranju proizvodnje u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda](#).

Tom se Uredbom ovlašćuju priznate proizvođačke organizacije, njihova udruženja i priznate međusektorske organizacije u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda za sklapanje dobrovoljnih skupnih sporazuma i donošenje

! Dopusćena odstupanja od općih pravila o sporazumima

Novim Smjernicama se, osim poljoprivrednicima, pomaže i tijelima nadležnim za tržišno natjecanje i pravosudnim tijelima u državama članicama EU pri primjeni tih novih pravila. Konkretno, Smjernicama se daje jasna definicija/objašnjenje vrsta aktivnosti kojima se kroz dopuštena odstupanja od općih pravila mogu ostvariti značajni pozitivni učinci te se

navode konkretni primjeri situacija u kojima se takvi učinci mogu ostvariti. Nadalje, daju se smjernice o načinu izračunavanja količina koje na tržište stavlju organizacije poljoprivrednika te o tome kako provjeriti premašuju li one propisane pragove, uzimajući u obzir posebno prirodne varijacije tijekom vremena. Nadalje, objašnjava se kako se pri izračunu količina koje na tržište stavlju organizacije poljoprivrednika mogu uzeti u obzir iznimne okolnosti, npr. prirodna

katastrofa te pojašnjavaju situacije u kojima nacionalna tijela za zaštitu tržišnog natjecanja i Komisija mogu primijeniti zaštitnu klauzulu predviđenu Uredbom o ZOT-u. Tom se zaštitnom klauzulom tijelima nadležnim za tržišno natjecanje u iznimnim okolnostima omogućuje donošenje odluke o tome da bi se zajednička prodaja organizacije poljoprivrednika trebala ponovno ocijeniti ili da se ne bi trebala provoditi ako negativno utječe na tržište u cijelosti.

zajedničkih odluka o planiranju proizvodnje mlijeka na privremenoj osnovi u razdoblju od šest mjeseci.

Budući da je sektor mlijeka i mliječnih proizvoda pretežno strukturiran u obliku zadruga, bilo je primjereni proširiti to odobrenje, uključujući i povezane obveze

obavešćivanja, na subjekte koje su osnovali proizvođači mlijeka. U cilju maksimalnog povećanja opsega mjere, isto vrijedi za druge oblike proizvođačkih organizacija u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda koje su proizvođači mlijeka osnovali u skladu s nacionalnim propisima država članica.

Jačanje kolektivnog položaja poljoprivrednika

Europska komisija je koncem 2015. godine donijela i nove **Smjernice o izuzećima od primjene pravila o zaštiti tržišnog natjecanja u nekim segmentima primarne poljoprivredne proizvodnje**, konkretno, u prodaji maslinova ulja, govedine i teletine te ratarskih kultura, a istovremeno poštuju pravila EU-a o tržišnom natjecanju. Cilj je osigurati da europski poljoprivrednici mogu surađivati kako bi i dalje bili konkurentni te kako bi povećali svoju pregovaračku snagu u odnosima s kupcima.

Smjernice su, nakon što su usvojene, objavljene na mrežnim stranicama Agencije, a koncipirane su kao priručnik u kojemu se poljoprivrednicima daju upute kako da se organiziraju za zajedničku prodaju maslinovog ulja, govedine i teletine te ratarskih kultura, a istovremeno poštuju pravila EU-a o tržišnom natjecanju. Cilj je osigurati da europski poljoprivrednici mogu surađivati kako bi i dalje bili konkurentni te kako bi povećali svoju pregovaračku snagu u odnosima s kupcima.

Drugim riječima, utvrđivanjem jasnih i provedivih pravila, Smjernicama se želi ojačati kolektivni položaj poljoprivrednika u lan-

! SMJERNICAMA SE JAČA KOLEKTIVNI POLOŽAJ POLJOPRIVREDNIKA U LANCU OPSKRBE HRANOM I POMAŽE DA SE RAVNOPRAVNIJE NOSE S UČINCIMA SVE VEĆE KONCENTRACIJE U PRERAĐIVAČKOJ INDUSTRII I MALOPRODAJI

cu opskrbe hranom te pomoći poljoprivrednicima da se ravноправnije nose s učincima sve veće koncentracije u prerađivačkom i maloprodajnom segmentu lanca.

Pravila tržišnog natjecanja u poljoprivredi
Naime, prema općim pravilima EU-a o tržišnom natjecanju (cla-

nak 101. Ugovora o funkciranju EU-a) zabranjeni su sporazumi između poduzetnika kojima se određuju cijene ili drugi trgovaci uvjeti odnosno dijeli tržišta ili izvori nabave.

Takvi sporazumi mogu se izmerno smatrati dopuštenima samo ako kumulativno ispunjavaju dva pozitivna i dva negativna uvjeta (da se sporazumom unaprjeđuje proizvodnja ili distribucija, da potrošačima pružaju razmjernu korist, da se sporazumom ne nameću ograničenja koja nisu neophodna za postizanje pozitivnih ciljeva te da se sporazumom s tržišta ne isključuje znatan dio konkurenčije).

Ta se opća pravila o tržišnom natjecanju primjenjuju i na sektor poljoprivrede, podložno određenim posebnim odstupanjima kako su utvrđena u Uredbi o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda (Uredba o ZOT-u).^a

Postupak i privremena mjera za virovitičku Floru

Agencija će utvrditi zlouporabljuje li Flora vladajući položaj na tržištu pružanja usluga ukopa na grobljima, s posljedicom narušavanja tržišnog natjecanja na tržištu prodaje pogrebne opreme i pogrebnih potrepština

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja je protiv poduzetnika Flora VTC iz Virovitice pokrenula postupak u kojem je potrebno utvrditi zlouporabljuje li Flora Cjenikom pogrebnih usluga - Grada Virovitice vladajući položaj na tržištu pružanja usluga ukopa na grobljima na području grada Virovitice, s posljedicom narušavanja tržišnog natjecanja na tržištu prodaje pogrebne opreme i pogrebnih potrepština na području grada Virovitice.

Temeljem Cjenika donesenog 23. studenoga 2015. Flora cijenu usluge ukopa (koju obavlja kao javnu ovlast) uvjetuje odnosno

vezuje uz istovremenu prodaju vlastite pogrebne opreme i pogrebnih potrepština (tržišna usluga), čime svojim konkurentima na tom tržištu onemogućava jednak pristup. Budući da se posljedica takvog zatvaranja tržišta i izbacivanja konkurenata negativno odražava na potrošače

kroz izbor proizvoda u odnosu na cijenu i kvalitetu te može kod njih stvoriti uvjerenje da su ostali poduzetnici koji djeluju na tržištu prodaje pogrebne opreme i pogrebnih potrepština manje konkurentni od Flore, Agencija je u ovom postupku donijela i privremenu mjeru. Naložila je Flori da

privremeno izvan snage stavi dio Cjenika kojim se odobrava popust od 10 posto na cijenu usluga ukopa pod uvjetom da se u trgovini pogrebne opreme tog poduzetnika kupi oprema za ukop.

Također, Flori je naloženo da taj popust prestane reklamirati, što podrazumijeva privremenu zabranu postavljanja, dijeljenja ili ostavljanja na vidljivim mjestima reklame takvog sadržaja odnosno uklanjanje s vidljivih mesta svih postojećih plakata, letaka, posjetnica i sl. koji sadrže takvu promociju. Agencija je privremenu mjeru izrekla na šest mjeseci. [a](#)

Postupak i protiv osječkog Ukopa

Postupak po službenoj dužnosti je Agencija pokrenula i protiv poduzetnika Ukop iz Osijeka u kojem će se utvrditi iskorištava li Ukop svoj vladajući položaj na tržištu upravljanja grobljima na području Grada Osijeka na način da tu uslugu veže s robom i/ili uslugama koje pruža u okviru gospodarske djelatnosti (prodaja pogrebne opreme) u kojoj je izložen konkurenciji.

Izvješće o radu AZTN-a u 2015. upućeno u Hrvatski sabor

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja je početkom svibnja u Hrvatski sabor uputila Godišnje izvješće o radu za 2015. godinu. U 2015. godini Agencija je u provedbi ZZTN-a, u okviru svojih nadležnosti u području zaštite tržišnog natjecanja - utvrđenja zabranjenih sporazuma između poduzetnika,

zlouporabe vladajućeg položaja poduzetnika i ocjene koncentracija poduzetnika - riješila 667 predmeta, što je 5,2 % više u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje. Povećani obujam posla Agencija je realizirala s 46 zaposlenih odnosno manjim brojem zaposlenih nego što je imala u ranijim razdobljima.

Planirana sredstva za obavljanje poslova iz djelokruga Agencije u državnom proračunu za 2015. godinu iznosila su 11,7 milijuna kuna, a izvršenje rashoda iznosilo je 11 milijuna kuna odnosno 93,57 posto u odnosu na plan.

U slučaju utvrđenja zabranjenog sporazuma poduzetnika,

zlouporabe vladajućeg položaja poduzetnika ili zabranjene koncentracije poduzetnika, Agencija poduzetnicima koji su povrijedili ZZTN utvrđuje i izriče upravno-kaznene mjere propisane tim zakonom i Uredbom o kriterijima za izricanje upravno-kaznene mjere. Temeljem rješenja o utvrđenim povredama

propisa o zaštiti tržišnog natjecanja, Agencija je u 2015. godini izrekla ukupno 17.510.500,00 kuna upravno-kaznenih mjera koje čine izravni prihod Državnog proračuna. Od toga je u 2015. godini uplaćeno 40.056,54 kuna, a u razdoblju od 27. siječnja do 3. veljače 2016. dodatnih 6.989.000,00 kuna. [a](#)

Rezultati javne rasprave - nacionalna tijela nužno je dodatno osnažiti

U EU Parlamentu je održana rasprava temeljem rezultata javnog savjetovanja o neovisnosti tijela za zaštitu tržišnog natjecanja

UEuropskom parlamentu je 19. travnja održana rasprava o rezultatima javnog savjetovanja o neovisnosti nacionalnih agencija za zaštitu tržišnog natjecanja. Savjetovanje je u organizaciji Europske komisije trajalo od studenog 2015. do veljače 2016. godine, a na upitnik odgovorio 181 zainteresirani dionik.

Veliki odaziv

Uz nacionalna tijela 27 zemalja članica, uključivo i AZTN te islandsko i crnogorsko tijelo za zaštitu tržišnog natjecanja, najviše odgovora stiglo je od tijela javne vlasti (47) te od poduzetnika (39).

Visoku razinu svijesti o tržišnom natjecanju svojim su sudjelovanjem u javnoj raspravi pokazale privatne osobe (30) i razna poduzetnička udruženja (29) te odvjetnička i konzultantska društva (14), organizacije potrošača (8), nevladine organizacije, sindikati, think tankovi, akademici itd. Oko 55 posto ispitanika uglavnom smatra da nadležna

nacionalna tijela trenutno učinkovito primjenjuju pravila EU-a u području tržišnog natjecanja, dok oko 76 posto ispitanika smatra da bi nadležna tijela mogla učiniti i više.

Kombinacija mjera

Oko 80 posto sudionika smatra da je potrebno poduzeti mjere kojima bi se nacionalna tijela dodatno osnažila i sposobila za učinkovitije izvršenje svojih zadataća.

Njih oko 64 posto zagovara aktivnosti i na razini EU-a i na nacionalnoj razini, dok ih je 20 posto za isključivo EU mjeru. Većina smatra da bi mjera na EU razini

Ispitanici u vrlo visokom postotku smatraju da je potrebno osigurati da nadležna tijela:

- provode pravila o tržišnom natjecanju u općem interesu EU-a bez ikakvih uplitanja "sa strane" (**76 posto**);
- imaju dostatna sredstva za obavljanje svojih zadataka (**85 posto**);
- imaju na raspolaganju djelotvorne provedbene alate za istražne postupke i donošenje odluka (**87 posto**);
- mogu nametnuti djelotvorne kazne (**80 posto**);
- imaju na raspolaganju djelotvorne programe oprosta ili umanjenja kazne koji bi bili poticajni za pokajnike diljem Europe (**82 posto**).

trebala predstavljati kombinaciju zakonodavne i nezakonodavne mjere, a gotovo svi njezini zagovornici (92 posto) su mišljenja da će to imati pozitivan utjecaj na učinkovitu provedbu pravila EU-a u području tržišnog natjecanja kao i pravnu sigurnost poduzetnika (85 posto). **a**

Zaposlenik AZTN-a na godišnjoj edukaciji u Glavnoj upravi za tržišno natjecanje EK

Predstavnik Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja je od 4. do 29. travnja 2016. sudjelovao u godišnjem programu obuke o zaštiti tržišnog natjecanja koju za službenike tijela za zaštitu tržišnog natjecanja država članica EU organizira Glavna uprava za tržišno natjecanje Europske Komisije (DG Comp).

Uz to, sudjelovao je na sastancima vezanim uz rad na konkretnom predmetu. S druge strane, predstavnik Agencije je prezentirao ustrojstvo i djelokrug rada Agencije, te predmete iz energetskih tržišta s kojima se Agencija do sada susretala u svom radu.

Polaznici programa edukacije iz nacionalnih tijela prisustvovali su raspravi u Europskom parlamentu na temu jačanja uloge i značaja nacionalnih tijela za zaštitu tržišnog natjecanja te jačanja suradnje među Agencijama. **a**

Zaposlenik Agencije je bio raspoređen u antitrust jedinicu BI - Energija i okoliš. Zahedno s predstvincima ostalih nacionalnih ti-

Mladen Cerovac na obilježavanju 10 godina rada Komisije za konkureniju Republike Srbije

Treba biti uporan u izgradnji odgovarajućeg pravnog i institucionalnog okvira za provedbu prava konkurenije kao i u razvoju kulture tržišnog natjecanja, poručio je Cerovac

Mladen Cerovac, mag.iur, predsjednik Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja sudjelovao je na Danu konkurenije kojim je svečanom konferencijom i okruglim stolom obilježeno deset godina postojanja i rada Komisije za zaštitu konkurenije Republike Srbije. Tema okruglog stola bila je uloga politike konkurenije i jačanja svijesti o njenom značaju i to iz perspektive institucija države, gospodarstva, sveučilišta, medija i šire javnosti.

Čestitke za obljetnicu

Predsjednik VZTN-a je održao pozdravni govor u kojem je, prije svega, kolegama čestitao desetu godišnjicu rada, podsjetivši kako su tijela iz dvije države tijekom toga razdoblja intenzivno surađivala kako kroz neformalnu razmjenu iskustava između eksperata, tako i kroz susrete menadžmenta agencija. Ta je suradnja, 2013. godine, i formalizirana potpisivanjem posebnog sporazuma kojim su AZTN i KZK do-

! TEMA OKRUGLOG STOLA BILA JE ULOGA POLITIKE KONKURENCIJE I JAČANJA SVIJESTI O NJENOM ZNAČAJU

govorile stručnu suradnju i razmjenu iskustava i najbolje prakse u području zaštite konkurenije.

“Prateći rad mojih kolega iz KZK, ne samo kao jedan od čelnih ljudi hrvatske agencije, već, na što sam posebno ponosan, i kao ekspert koji je u okviru dvaju eu-

! STVARANJE KULTURE TRŽIŠNOG NATJECANJA U OVOME POSLU JE TEŽI KORAK

– kaže Cerovac pozivajući se na osobno iskustvo osnivača i čelnog čovjeka hrvatske Agencije, koja je gotovo dvostruko ‘starija’ sestra KZK.

Mukotrpno guranje kamena

“Izgradnja odgovarajućeg pravnog i institucionalnog okvira za provedbu prava konkurenije na nacionalnoj razini tek je onaj prvi, možda i najlakši korak. Teži korak jest stvaranje kulture tržišnog natjecanja kod poduzetnika, ali i svijesti o prednostima koje tržišno natjecanje donosi potrošačima. Danas, nakon gotovo dvadesetogodišnjeg upornog i proaktivnog promicanja kulture tržišnog natjecanja u Hrvatskoj, ponekad nam se čini da se kamen koji smo mukotrpno dogurali gotovo do vrha brije, opet zakotrljao nizbrdo. I dalje nas nedovoljno razumiju i dalje nemamo dovoljnih ljudskih i finansijskih resursa. No, treba biti uporan”, poručio je Cerovac kolegama iz Komisije. **a**

EU prijevremeno ukinula mjere Deutsche Bahnu

Europska komisija je okončala mjere koje je 2013. godine izrekla Deutsche Bahn zbog zlouporebe vladajućeg položaja, navodeći da je njihova svrha postignuta jer se tržište opskrbe željeznicu električnom energijom proširilo čime je unaprijeđeno natjecanje na tom tržištu. Mjere su okončane dvije i pol godine prije pravotnog roka njihova izvršenja od pet godina.

Bojazni koje je Europska komisija izrazila 2012. godine, da će cjenovna politika DB-a spriječiti profitabilno poslovanje konkurenata na širem tržištu željezničkog prijevoza tereta i putnika, time su otklonjene pa više nema potrebe za mjerama koje su se sastojale od omogućavanja pristupa mreži za konkurenate i priлагode cijena. **a**

Uredništvo:

Kazna za nepridržavanje mjera koncentracije

Francuska agencija za zaštitu tržišnog natjecanja kaznila je nizozemskog telekomunikacijskog operatera Altice zbog podizanja cijena u dvama prekomorskim teritorijima, čime je taj poduzetnik prekršio obveze koje su mu izrečene u postupku ocjene koncentracije njegove francuske podružnice i poduzetnika SFR. Izrečena kazna iznosi 15 milijuna eura, tj. pet posto prihoda koji je Altice ostvario u Francuskoj.

Od provedbe koncentracije u 2014. godini, cijene mobilnih paketa za potrošače povećane su za 17 do 60 posto, dok su se naknade za otkaz ugovora utrostručile.

Altice o ovim povećanjima nije obavijestio francusku agenciju, a saznавši za istragu provedbe obveza, ukinuo je navedena poskupljenja.

Francuska agencija nastavlja ispitivati ispunjavanje obveza iz ove koncentracije, konkretno obvezu izgradnje optičke mreže. **a**

Irski sud zabranio korištenje privatnih emailova u istrazi

Irski visoki sud zabranio je irskoj agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja čitanje i korištenje privatnih emailova koje je zaplijenila tijekom provođenja nenajavljenih pretraga 2015. u prostorijama irske tvornice cementa koja je bila osumnjičena za kartel. Tijekom pretrage je među ostalim informacijama zaplijenjen i sandučić elektroničke pošte izvršnog direktora.

Presudom suda određena je zabrana agenciji da koristi materijale koji su uzeti iz elektroničke pošte izvršnog direktora sve dok se obje strane ne sporazumiju o načinu identificiranja i povrata materijala koji nisu obuhvaćeni sudskim nalogom za pretragu. Prema stavu suda, irska agencija je prekoračila svoje ovlasti prilikom uzimanja informacija. Direktor poduzetnika u kojem je provedena pretraga tvrdi da je dio korespondencije u vezi njegove uloge u poslovanju poduzetnika cementske pokriven sa sudskim nalogom dok je sva ostala komunikacija koja se ne odnosi na tu poziciju vraćena jer je riječ o privatnoj komunikaciji i povredi prava na privatnost. **a**

Kazna zbog prava na prikazivanje nogometnih utakmica

Talijanski nakladnici kodiranog TV programa Mediaset i Sky Italia kažnjeni su sa 66 milijuna eura zbog dogovora o podjeli dobivenog natječaja iz 2014. kojim se dodjeljuju prava na prikazivanje nogometnih utakmica u razdoblju između 2015. i 2018. Talijanska agencija također je utvrdila kako su Lega Calcio koji upravlja talijanskim serijom A nogometne lige i švicarska konzultantska kuća Infront koju je Laga Calcio odabrao za vođenje natječaja imali ključnu ulogu u formiranju kartela.

Nakladnici kodiranog TV programa i nogometna liga dogovorili su unaprijed na koji će način podijeliti natječaj i dodjeliti prava za prikazivanje određenih paketa programa čime su nastojali izbjegći daljnji krug u postupku natječaja. Ovakav zabranjeni dogovor imao je učinak zabranjenog blokiranja konkurenata na natječaju kao što je Eurosport. **a**

Odluke AZTN-a objavljene u travnju 2016.

- [AZTN protiv Hrvatska lutrija - Rješenje o odbacivanju inicijative](#)

- [AZTN protiv Komunalac Čepin - Rješenje o odbacivanju inicijative](#)

- [Nacrt prijedloga Zakona o mjerama za smanjenje troškova postavljanja elektroničkih komunikacijskih mreža velikih brzina - Mišljenje](#)

- [Nacrt prijedloga iskaza o procjeni učinaka propisa i teze za Zakon o računu za plaćanje potrošača - Mišljenje](#)

- [Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama Zakona o socijalnoj skrbi - Mišljenje](#)